

2 Korin

Pas yimbu Por ai Korin+hündambo sürü papimarandi

¹ Karıhasıhandürı, wandafı mamı, ro Por-anahı sapo God ai wambo moanı ahandı yifırı süngu Sisas Kraisındı hoafı semındı ho ram-bohünda kafaore hınıngı-mareandı. Ro asu sıhefı wandafı Timoti-dıbo Godındı nendı se Korin ıngoafıhü amarei-aneı, asu muıguambo Akaıa hıfambe amarei rananei, sıheimbo muıguambo pas nda sürü papırıho koararıhehoandı.

² Sıhefı Ape God asu Adükarı Sisas Krais ai sıheimbo moanı hıpoambo-ndıneandürühi ıgusüfoambe afurıfe kifeimbı hohoanımo mbısabınandür-amboane.

Godımbı Por ai hıhıfımarürı

³ Awi sıhırı Adükarı Sisas Kraisındı God asu Ape ranahambo aboed-ani mbısefımbıane. Ai hıpoambo-reandeimbı Ape-ani asu ıgusüfoambe afurıfe kifeimbı hohoanımo muıgu ra sairandeimbı God-ani.

⁴ Aiani yıhoefımbı-so nıne tııırıfo afındı tüküfeyoanı ıgusüfoambe afure küreamunı arandı. Rananımbı asu ro mandıho nındou bıdıfırı aheimbo sowahı tııırıfo tükefeyondürı ranaheimbo hohoanımondehühi ıgusüfoambe afurındıho kündıhoa-ndürımbıoyehı sapo ro yıhoehıhoarı Godındı-mayo ıgusüfoambe afurıfe kife hohoanımo sahoanınde hohoambo nahurai wambo.

⁵ Kraisimbo sowahi tɪŋɪrifo afɪndi tüküfeyoani semündü marandi asu ranane ro-amboani sahoaminde arɪhoandi. Rahurai-ane Kraisɪndi ŋusüfoambe afurife kifimbi hohoanimo afɪndi ranai yihoehimbo-so tüküfeyomuna sahoamünde arɪhoandi.

⁶ Asu yihoehimbo-so tɪŋɪrifo afɪndi tükündifeyoani ro siheimbo hoanɪmondemboyehi sihei ŋusüfoambe afurife kifemboane, asu rananimbo God ai siheimbo aboedambo-ndeandürübui. Nga asu God ai yihoehi ŋusüfoambe afurifembü hohoanimo kürareamuni ana, asu sihei ŋusüfoambe afurifendürimbo kameihane. Raninambo ro tɪŋɪrifo masahoamɪndehi nahurai se moanane sei hehi ŋgɪnɪndi animboei hei ana, God ai sihei ŋusüfoambe hohoanimo afure küre arandi.

⁷ Ro siheimboya se ŋgɪnɪndi mbɪnɪboadeia sehohoa anihondumbo-rɪhorühanehi. Ranimbohündambo ro rariho fifirihomboanehi, se robabidi tɪŋɪrifo sahümündiani asu se-amboani ŋusüfoambe afurife kifimbi hohoanimo ra ro asahoamɪndehi nou ndahümündimboyei.

⁸ Tɪŋɪrifombü moatükuni Esia hɪfambe wambo tüküfendiri ranahamboanahi ro wandafi mamɪ siheimbo hoafɪndahandüra se ranahambo fifirimbirihinda saheheamboanahi. Ranühi wambo tɪŋɪrifo afɪndi hamɪndi tüküfendirühiyo asu wandi ŋgɪnɪndi nɪŋgombo ratüpurɪ hohoanimo ra muŋguna hɪfɪnamareandiri. Ranayahɪ asu ro ŋgɪri yangɪri aboedi nɪmboahi sahehea hoanɪmomayahɪ.

⁹ Ranayahɪ asu ro hohoanɪmoyahani wandi fiambe tɪŋɪrifo afɪndi tüküfeyowa

yifindamboyafi masahi sapo nindou kot hifandi-randeimbi ai hoafiyuhüya, se yifindamboyafi, ehu nahuraiyo tüküme Feyondiri. Nga asu rani-moatükuni yihoe fimbo tüküme Feyo ra yihoe fi fimbo hohoan+mokoate-ndehühi, ro God yifihündi botire-randeimbi-mayu ranahambo yangiri-animbo hohoan+mo-ndefomboane.

10-11 Rani-moatükuni moaruwai ranai yihoe fimbo hifokoefemunimbo mayoyosi, nga asu God ai yihoe fimbo ranambeahindi aboedambo-mareamuni. Mande ai-animbo süngunambo aboedambo-ndeamun+mbui. Asu se yihoe fimbo farihelimunühi Godimbo didibafayahündo ana, ro ahambo nginindi anihondumbo-rihurühi sefiya, “Ai yihoe fimbo aboedambo-ndeamun+ ngu,” asefi. Rananimbo hohoan+mo-yahümunühi amboani asu Godimbo hihifi-mbir+hor-amboane ai yihoe fimbo afarihemuni ranimbohünda. Ai nindou afindiyei didibafife süngu yihoe fimbo hipoamboreamunühi mafar+hemuni.

Por ai hohoan+mo ngorü-süngumareandi

12 Ndani-moatükuni ndanahamboanahi ro hihifi-hihifiya arihandi: Wand+ hohoan+moambe yare hoafimeyondiri ro Godindi-mayo sürühoeimbi hohoan+mo hohoan+moya marihandi. Hifi ndanihündambo nindou-yafe fifir+fenambo wambo moai rani hohoan+mo ranai rareandira tükü Feyondiri, nga wani. Nga Godindi hipoambofe hohoan+mo ranai wambo ramareandira asu ro nindou-yei mbusümo mbumundi hohoan+mo rani-süngu

yangiri mahahabodihî. Siheimbo-poanîmbo ro yahurai ramarîheandûrî hahî.

13-14 Ro siheimbo pas sürü papiriho arîhoandî ra se hoeindîhi mbundîhü hoafi ra fifirîndîhimboyei. Hapoana hoafi ra se akîdou yangiri fifirîhindî. Nga se ro hoafayehî nda munquambo fifirîndîhindûhî hohoanîmombeyei-amboane sehehoamboanehî. Ranîmbo Adûkari ai kosîmbo si ra tüküfeyoambe-anîmbo ro siheimbo hîhîfi-hîhîfinda-hoandûrîmboyeihî mare yahurai-anîmbo se yîhoehîmbo hîhîfi-hîhîfinda-hûmunîmboyei.

15-16 Ro rarîhe hohoanîmoyahîya, ai wandî hohoanîmo wudîpoapondîhi fifirîndîhindî sahehea horombo ro siheimbo sowana sîfomboanahî masahî. Ro Masedonia hîfînambo haföhü kosohü siheimbo hoeifendûrîmbo asahî, asu se wambo Sudia hîfînambo hombo mbîfarî-hehindîramboane saheheamboyahî hohoanîmomayahî. Rananîmbo se wambo yimbumbo hoeindîhindîrühî hîhîfi-hîhîfîmbeyei-amboane masahî.

17 Horombo ro siheimbo yimbumbo hoeifendûrî horombo hoafirîhe masîheheandîyosî, nga wanî. Nga ro wandî hohoanîmo ngorü-süngumarîheandî. Ro yimbu hohoanîmo-yaheimbî-mbayahîyo? Ro hîfî ndanîhündambo nindou nou moai mamî simboanî wandî horombo hoafirîhe masîheheandî ranahambo yînî sa asu wanî sa rîhandî, nga wanî.

18 Sîhîrî Godîmbo anîhondûmbo-arîhurî nou asu se wandî hoafi amboa anîhondûmbo-ndîhimboyei. Munquambo hoafi ro siheimbo

asahandürî ra yîni ranane asu wanî ranane ra ai wanî.

¹⁹ Ro Sairas, Timoti-babîdî siheimbo Godîndî Nîmori Sisas Krais ranahambo hoafîmehundürî, aiana yîni yahu, wanî yahu-randeimbîyupoanî. Nga mamî hohoanîmo yangîr-ani hohoanîmoyu arandî.

²⁰ Nga asu Godîndî horombo hoafî afîndî ra yangoromboane, nga ranane asu Sisas Kraisîndî süngu-ane horombo hoafî muŋgu ra anîhondümbö tüküfe arandî. Ranane asu sihirî Godîndî hoafî hîmborîyefühî asu Sisas Kraisîndî süngu hoafîyefühî, “Anîhond-ane,” asefî God ai adûkar-ani hoafîmbohünda.

²¹ God aiani yîhoefîmbo se-babîdimbo ŋgînîndî kîkîhiramündümuna asu sihirî Krais-babîdî ŋgînîndî anîmboefî. Asu ai sihefîmbo ahandî ratûpurîmbo amboanî kafaore hîniŋgîmareamun-aneî.

²² Aiyu ai ahandîhoari sihefîmbo dîbonîyumunî hîniŋgîreamunî haya asu ai Yifiafî Aboedî ra sihefî hohoanîmoambe hîniŋgîmareandî. Yifiafî Aboedî ranana sapo God ai sihefîmbo aboedambo-femunîmboayo ranahambo nafuimbo-hündamboane.

Por ai moai aheimbo sowana asûkai hu

²³ Nga ro anîhondümbö hoafî hoafayahî nda God ai anîhond-ane mbüsü ŋgînîndamündümbui. Nga ro siheimbo dîdî tîŋîrîfo afîndî segudürîpoanî saheheamboyahî asu ro hombo hoafîmayahî sihei ŋgoafî Korinînambo asûkai sînikoate-mayahî.

²⁴ Sihei anîhondümbofe ranana ro hîfandi-handürühîyahîpoanî, nga wanî. Sihei

anihondümbofe hohoanimo ranamboanei se-amboani siheihoari nginindi kikhirihiümüdi animboei. Rananehi asu ro sihei hihifi-hihifi hohoanimo ra botifembohünda se-babidimbo ratüpurıye arıhoandi.

2

¹ Ranimboyahi ro moani wandı hoanimonambo yangrıya, awi ro ngıri aheimbo sowana gadi asükainda nginindifimbi hoafındahandürani, afındi hohoanimondei sahehea hohoanimomayahi.

² Asu ro sühühi siheimbo ngusüfoambe afındi kifimbi hohoanimo mbasahandürimbonana, asu nindou mamı ai ngıri wambo hihifi-hihifimbohünda farıhendiri. Nga se yangrı-aneı wambo hihifi-hihifi moatükunı randihında hihifi-hihifayahi.

³ Seana wambo hihifi-hihifiyahündiri-rühündeimbi nindou-aneı. Ranimboanahi asu ro siheimbo sowana snı siheimbo ngusüfoambe afındi kifimbi hohoanimo ra segodürimbo moei asahi. Ranimbo-hündamboyahı ro horombo siheimbo pas sürü papırıhi koamarıheheandi. Ro nini-moatükunimboyo hihifi-hihifayahi ana, asu se-amboani ro-babidi ranambo hihifi-hihifiyeihanei. Rani moatükunimbo siheimbo muıguambo anihondümborıheandürimboanahi.

⁴ Horombo siheimbo pas sürü papırıhi koarıheheandi simboani ana wandı ngusüfoambe tıııfo afındi nımarıwohüyo asu asübusümbi hohoanimo ranai tüküfiıyo ro aranımbo-aranımboya wakımarıheandi. Se

tijiri+fombü hohoani+mo-mbeyeia sahehea pas ra sürü papiri+hambo-yahipoani. Nga se wambo ro sheimbo hohoani+mo afindi; hohoani+mo-ari+handüri; ra fifiri+mbiri+hinda saheheamboyah; pari+he koamari+heheandi.

Nindou ai sheimbo moaruwaimbo-mareandüri; ranahambo amboawi mbisei-amboane

⁵ Nindou ai ngusüfoambe afindi; kifimbi; hohoani+mo wambo yangiri+yopoani; masendiri; nga sheimbo munguamboyu masagadüri. Ro rani; moatükunimbo afindi; hoafimbo moeisahi; nga rani+moanahi; moani; bidifiri; yangiri; hoafayahi.

⁶ Nindou ranahambo nindou afindi; se tijiri+fombü ratüpur; masahündo ra awi rühü safi; ahambo hini+ng+ndi+horü.

⁷ Nga awi se ahandi; hohoani+mo moaruwai ranahambo amboawi sahündowohü asu ngusüfoambe afurife; kifimbi; hohoani+mo ndahündo. Nga asu ngusüfoambe afindi; hamindi; kifimbi; hohoani+mo ai ahambo munguna moaruwaimbo-nderimboe.

⁸ Rani+moane ro sheimbo hoafi; nda hoafehandüri; se ahambo shei-mayo hi+poambofe ra nafuindahündoan-ani+mo ai fifiri+mbireandamboane.

⁹ Ro horombo pas sürü papiri+hi; koamari+heheandüri; moani; sheimbo refe hoeife-ndüri+mböhünda. Wandü-mayo hoafi; se sünguri+hündühi; mungu moatükun; ra rari+hi mbari+hündüyo wan+mbaiyo? Nga se ahambo tijiri+fo masahündo.

¹⁰ Asu se nindou düdi; ai sheimbo moaruwai hohoani+moayundüri; ranahambo amboawi

asei ana, asu ro-amboani ahambo amboawi mbisahandomboyahi. Moaruwai hohoanimo engoro ana, ranahambo ro amboawi asahi ana, Kraisindi himboahü sheimbo fehefe-ndürimbohünda amboawi sahühanahi.

¹¹ Satan ai shefimbo tikai hoafindimuni-mbui sahehea ramarheandi ra. Ahandi dibohindi hohoanimo ra sapo shiri fifirihumboanefi.

Troas ngoafihü Por ai tijirifo afindi mase mündu

¹² Ro sheimbo hininjirihairi hehea Troas ngoafihü Godindi hoafi hoafombohünda tüküyaheandühi hoeirihandane asu Adükari ai wambo ranihü ratüpurimbohünda aboedi hohoanimo nafuimayundiri.

¹³ Nga ro shefi wandafi Taitus ranihü hoefikoate-yahühi asu ngüsüfo afindi küriheandühi afindi hohoanimomayahi. Raniyahi asu ro nindou ranihü amarei aheimbo hihifiriharü hininjirihairi hehea, asu ro Masedonia hifinambo mahahi, nga sheimbo sowana moai asükai sühühi.

Kraisindi nginindinambo ro ngasündi-hurimboanefi

¹⁴ Nga Godimbo hihifindi-hurimboane nimboe sapo aiani Krais-babidi nimboefani munguambo si aho ra shefimbo aboedi nafi semündümüni huhü asu nüne-moatüküni ranai shefimbo moaruwaimbo-femunimbo aho ra ngasündihu aboedühi tükehündi. Yihoe fi ratüpurir anahamboani God ai hoafiyuanu asu nindou ai Krais ranahambo fifirarihori.

Kraisimbo fifirife ranana aparümbi fisinjarü yangori wakareandi nahurai-ane.

¹⁵ Sihiri amboani aparümbi fisinjarü Kraisindi-mayo Godindi aboedi sesi mandife fondi waminindi aboedi tükufe hafo arandi tükufe haya God sowana aho nahurai-ane. Fisinjarü ranane nindou Godindi hoafi süngurihindeimbi-ayei asu ahandi hoafi süngufekoate-ayei ahei mbusümo yangorü wakareandi.

¹⁶ Nindou didiyei Godindi hoafi himborikoate animboei aheimbo ana yifi fisinjarü nahurai-ane. Sapo fisinjarü ranai-ane aheimbo hifokoarearü arandi. Nga asu nindou Godindi hoafi süngurihindeimbi aheimbo ana fisinjarü ranai yangiri nngombo sagaduri arandi. Nindou munguambo aiana ngiri aheiroari Godindi ratüpuri ra randihindi.

¹⁷ Nga se fifirihimboanei, roana nindou afindi ai homo Godindi hoafi hoafiyomondühi kaki sowandümo arandi nahurai nindou-yefipoani. Nga God ai yihoezimbo ratüpuri ra masemuna asu ro moai ahandi ratüpuri ranahambo tikai hoafiyefi rihundi. Nga roana Krais-babidi hohanimo mamü sünguri-hundühanefi asu Godindi himboarühi hoafi ra mbumundi süngu yangiri hoafiyefi arihu hefi.

3

Simbori hoafi femindi sihefembo ratüpuriyomo-rundeimbi nindou

¹ Ro Godindi ratüpuriyefi-rihundeimb-ane. masefi ra awi asukai yihoeithoari yihoeifi

fiombo boriyefihumbo se yihoefimbo aboed-anemo mbiseiya sefimbo mbaiyefiyo? Asu awi ro nindou bidifiri nou ai pas sürü papirihü-ndeimbihündi siheimbo saiyoani asu se yihoefimbo aboed-anemo yahombohünda mbayefiyo? Asu se yihoefimbo farihemunimbohünda pas yahurai sürü papimboyo? Nga wani.

² Seanei yihoehimbo nindou mungu aboed-anafani yahomunimbohünda pas nahurai-ayei. Pas ranahambo sürü papimarhündi ranana sihei ngusüfoambe-ane amaro. Munguambo nindou ranai pas ranahambo fifirahi hehi asu ai hoeiferambo-hündamboane.

³ Rani-moatükuni ra dibohindiyopoani, nga ai yahurai-ane. Krais ahandihoari randi pas ra sürü papira mbura yihoe fi süngu koamarhendü. Pas ra moai peninambo sürü papirandi, nga God yangiri koadürumbo nungu-randeimbi ranahandi Yifafinambo sürü papimarandi. Asu moai God horombo ramareandi nou nimoeifihü sürü papirandi, nga nindou-yei hohoanimoambeahiyo sürü papimarandi.

⁴ Ro rani hoafi hoafayehi ra sapo Kraisindi süngu ro Godimbo anihondumbo-marihori.

⁵ Asu ngiri yihoeihoari yangiri ana rani ratüpurü ra randihündi, nga ranimboane asu ro ngiri hoafindefühüya, yihoeihoari rihündi rani ratüpurü ra ramarihündi mbisefi. Nga Godindi nginindi sahumindefi hohumboanefi ratüpurüyefi arihündi.

⁶ God ai ahandihoari yihoefimbo se randumboemo mehuwa, asu ro simbori hoafi

femɪndɪ sɪhefe ratɹpurɪ ranɪ nɪndoumboyahu anɪmboefɪ. Ratɹpurɪ ranana horombo sɹrɹ papɪru sɪhoemombo-yomopoanɪ. Nga Yɪfɪafɪ Aboedɪndɪ ŋgɪnɪndɪnamboyo sɹrɹ papɪra masɪhendɪ. Ahɪnɹmbɪ hohoanɪmo sɹrɹ papɪru masɪhoemo ranɪ-sɹŋgu ana nɪdou ai yɪfɪyɪ arɪhɹndɪ, ŋga Yɪfɪafɪ Aboedɪ ana nɪdoumbo gedɹhɪ yangɪrɪ nɪŋgombo sendɹhane.

⁷ God ai ahɪnɹmbɪ hohoanɪmo ra nɪmoeɪfɪhɪ sɹrɹ papɪmarandɪ. Nga asu ranɪyo ranɪmoatɹkunɪ ra Godɪndɪ-mayo hɪmboamupuimbo-randeimbɪ ranɪ bɪtapɪre tɹkɹmefeyo. Ranɪyo asu Mosesɪndɪ ŋgusɹmboarɪ ranai hɪmboamupuimbo-maranda asu Israerɪhɹndɪ ai ahandɪ ŋgusɹmborɪ ra ŋgɪrɪ ndondɪhi hoeɪndɪhindɪ. Nga asu sɹŋguna homboyo ranɪmoatɹkunɪ ranai afurɪmarɪhoayo.

⁸ Ranɪmboane Yɪfɪafɪ Aboedɪndɪ ratɹpurɪ ra ahɪnɹmbɪ hohoanɪmo ranahambo ŋgasɹnde haya hɪmboamupui-randeimb-ane.

⁹ Ahɪnɹmbɪ hohoanɪmondɪ ratɹpurɪ ranana nɪdoumbo papɪ-hoafɪmboane, ŋga asu Godɪndɪ-mayo hɪmboamupuimbo-randeimbɪ si ranɪdɪbo meŋgoro. Ranɪ hohoanɪmo ranɪ-sɹŋguyo nɪdou ai yɪfɪyɪ arɪhɹndɪ. Nga asu nɪdoumbo Godɪndɪ hɪmboahɹ mbumundɪ tɹkɹfembo ratɹpurɪ hɪmboamupuimbo-randeimbɪ si ranɪdɪbo eŋgoro ra ŋgasɹndeamboane.

¹⁰ Anɪhond-ane, horombodɪdɪ ratɹpurɪ ranahandɪ hɪmboamupui-randeimbɪ si adɹkarɪmayosɪ, ŋga ndeara dɪkɪrɪfemboane. Nɪmboe sapo hapoana aboedɪ hoafɪndɪ ratɹpurɪndɪ hɪmboamupuimbo-randeimbɪ si

adükarî hamînd-ane.

11 Ahînümbî hohoanîmondî ratüpurî hîmboamupuimbo-randeimbî si kameihî tüküme Feyosî, nga moai gedühî yangoro. Nga aboedî hoafîndî ratüpurî koadürümbo-koadürümbo yagodomboe ranîmboane asu ahandî hîmboamupuimbo-randeimbî si ra adükarî hamîndî-mbeyowamboane.

12 Aboedî hoafîndî ratüpurî ranana ngîrî munğundo ranahambo ro anîhondümborîhu hohu anîmboefî. Ranîmboane asu ro yîhîmbokoate ranahambo hoafîyefî arîhundî.

13 Roana Moses yare marandî nou moai yarîhu rîhundî. Aiyu ahandî ngusümboarî ra hoearînambo gabudîmareandî. Rananîmbo Israerîhündî ai sapo hîmboamupuimbo-randeimbî si ra ahandî ngusümboarambe tüküme Feyo ra ngîrî hoeindîhinda afurînde gado.

14 Nga asu ahei hohoanîmo ra moai hoeireandürî. Ranîyei asu ai horombodîdî hoafî femîndî sîhefe ra hoeirîhindühî asu ahei ngusümboarambe hoearî nou ranai ahei ngusüfoambe gabudîfoareandürî haya ho-hombo haponda tükefeyo. Ai moai ranî-moatükunî ra raguanambo-rîhindî, nga wanî. Krais mamî ranahandî süngunambo yangîr-anîmbo God ai hoearî ngusüfoambe gabudareandî ra raguanambo-ndeambui.

15 Horombo peyo haya ho-hombo hapondan-amboanî ai Mosesîndî hoafî hoeirühi marühî hei ra hoearî ranai ahei hohoanîmo ranahambo gabudîmareandürâ asu hoafî nîmîndî ra moai fîfirîhindî.

16 Nga nindou ai Adükarî sowanambo hîhîrîyahi ahei ana, hoearî ra Adükarî ai raguanambo-ndeambui.

17 Adükarî ndanai ana Yifiaf-ani. Nga asu Adükarîndî Yifiafî ranai nindou ranahandî fi-ambe amarondo ana, asu nindou ranai moanî aboedambo-ndüfimbui.

18 Munguambo sîhîrî ana moai sîhefîmbo nîni-moatükuni ai ngusüamboari gabudeamuni. Ranane asu Adükarîndî-mayo hîmboamupuimbo-randeimbi si ranai sîhefîmbo tapara-mîndîmunühî asu sîhîrî hoehîmbo nou nindou ranahei fihî hefî taparîhu-mîndefîmbo nou-ayefî. Rananefî munguambo si aho ra hîmboamupuimbo-randeimbi si ranai adükarî tüküfe howohü sîhefîmbo ngorü-süngureamuni hoanî sîhîrî Adükarî anûngu nou nîmboefî arîhundî. Adükarî sîhefî ranai Yifiafî wamboani ai rasüngure arandî.

4

Kraisîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai hîfîna nafümbî hîpîrî nahurai-anemo

1 Sapo God ai yîhoefîmbo hîpoambo-reamuni hayambo-wamboyu ratüpurî ra masemuni ro refembohünda, ranîmboane asu ro moai yiboaruko-yiboaruko-yahundühî ambe sefî hîningîrîhundî, nga wanî.

2 Ranîmbo-hündamboyefî asu ro amoanîngümbî ratüpurî dîbo engoro nindou ai yaru marundî ra daboadanambo-marîhundî. Roana moai tîkai hoafi hohoanîmo süngurîhu

hefi rihundi asu moai Godindi hoafi ra ngorü-süngurihu rihundi, nga wani. Nga roana nindou ranai yihoefti ratüpurü Godindi himboahü ra hoeirihindühi ahei hohoanimoambe ratüpurü ranahambo aboed-ane mbiseiya sefimboanefi asu hoafi hondü ra weindahi hefti hoafiyefi arihundi.

³ Godindi hoafi ro hoafiyefi arihundi ranai dibo engoro ana, sapo nindou ahandi hoafi himborikoateyei heimbo awarihefemboaye aheimbo-anendüri.

⁴ Nindou ranai ana hoafi ranahambo moai anihondumbo-rihindi, sapo ahei hohoanimoambe nimbü amaro hifi ndanihündambo tikai god nüngumbü Satan ai gabudi-foareandüri hayambo wambo. Rananei asu ai Krais sapo Godindi sisami hondü nahurai aiyu ranahandi aboedi hoafindi himboamupuimbo-randeimbi si ra moai hoeirihori rihündi.

⁵ Ro bokarariheheandi ra moai yihoefti fimbo hoafiyefi rihundi, nga wani. Nga Krais ai Adükar-ani sefti hoahumboanefi asu ro ahandi sünguyo sihei ratüpurüyefi rihundeimbi animboefi ranahambo hoafiyefi arihundi.

⁶ Sapo God hifi sünü nafirandambe ai hoafiyuhü yahuya, “Nimbü yare nimaroambe si ranai simbeyo-wamboane,” mehu. Asu God mamü ranani sihefti hohoanimoambe si ramareanda afindi hamindi tüküme feyo asu sihefti ngusüfoambe ranai aboedi si nahurai engoro. Ro si ranahambo fifirihumboanefi sapo Godindi himboamupuimbo-randeimbi si Sisas Kraisindi ngusümboarambe apenijgo

ranahambo.

⁷ Nga roana sapo aboedi hoafi nginindi napo nahurai hifina nafümbi hipirambe afoero nahurai-anefti. Rani-moatükunî ra nindou ai yarîhi fifirîhindühî ndani-moatükunî nginindi afindi nda Godîndî-mayoane, nga asu yîhoefî-mayopoani mbîsei-yambohöndamboane ra.

⁸ Yîhoefîmbo afindi tîñîrîfo ranai moaruwaimbo-reamunîsî, nga asu awi moai munğunambo moaruwaimbo-reamunî. Afindi moatükunî ranai yîhoefî hohoanîmo ranahambo kîkîhîramîndî-munühânesî, nga asu awi yîhoefî hohoanîmo ra moai munğunambo hamîndî peyo randî.

⁹ Nindou bîdîfîrî ai yîhoefîmbo moaruwaimbo-rîhimunî marîhündîsî, nga asu God ai yîhoefîmbo moai hîningîreamunî randî. Ai yîhoefîmbo harîyahümunî marîhündîsî, nga asu ro moai moaruwaimbo-yahu rîhundî.

¹⁰ Munğambo si maho ra Sisas yîfîmayu nou yîhoefî fimbo amboanî yîfîmbo yangîrî nahurai-mayefî. Ranîmboane asu Kraisîndî yangîrî nînggo hohoanîmo ra yîhoefî fiambe hoe-imbîrîhind-amboane.

¹¹ Ro yangîrî nîmboefühî Sisasîndî ratüpürî, ratüpürîyefanî, nindou ai yîhoefîmbo hîfokoefemunîmbo sei hehi raraomarîhümunî. Ranîmbo asu Sisas ai hîfî ndanîhü manüngu ahandî yangîrî nînggo hohoanîmo amboanî yîhoefî yîfîmbo fiambe weindahî tükümbîfeyo-wamboane.

¹² Ranane asu yîfîmbo hohoanîmo ra yîhoefîmbo sowahî enğoro, nga yangîrî nînggo

hohoanimo siheimbo sowahi engoro.

¹³ Godindi hoafi yahoya, “Ro anihondumbo-rihe heheambo wamboanahi hoafayahi,” meho. Mare yahurai-ane ro-amboani mamani anihondumbofe-namboanefi hoafayefi.

¹⁴ God ai Sisasimbo yifihundi botimariri rana-hambo fifirihumboanefi. Ranimbo-hündambo-animbo asu yihoefimbo amboani Sisas ramefiyu nou botindeamuni haya, ndemündumuni siheimbo kameihi gafu ahandi fikimi hininjindeamunimbui.

¹⁵ Nga asu siheimbo farifehe-ndürimboane munju tinjirifombü rani-moatükun yihoefimbo sowahi tükufe arandi. Süngunamboanimbo Godindi hipoambo hohoanimo ranai nindou afindi ahei ngusüfoambe tükündifendüri ndandan asu ai Godimbo afindi hihifindihorühi ahambo aboed-ani sei mbirihünd-amboane.

¹⁶ Roana ranimbo hohoanimoyefi hoeirihundühanefi asu ro Godindi ratüpurimbo ra moai mbosiyefi rihundi. Yihoe fi ranai moaruwai-yowohanesi, nga asu yihoe fi ngusüfoambe hohoanimo ranai munjuambo si aho ra aboedi simbori tüküfeyoani ndorihu hohoanimo-yefühanefi.

¹⁷ Rani-moatükun ra ai ndahurai-ane: Tinjirifo yihoe fimbo sowahi tükufe arandi ra afindi hamindiyopoani, nga ranimbo wambo asu ngiri amitata moendindo. Nga asu süngunamboanimbo sünambe moani aboedi hamindi ngorü-süngundahu koadürümbo-koadürümbo nimandemboyefi. Sünambe süngunambo aboedi hamindi nimarani ranai-

anımbo asu haponda hifi ndanihü tıñırifo akıdou engoro ranahambo ngasündeamboe.

18 Sıhırı ana moai nıne-moatükunı hımboarınambo hoeife-randeimbı moatükunı ranahamboyoanı kokorıhu hefi arıhundi, nga wanı. Nga sıhırı ana nıne-moatükunı hımboarınambo hoeifekoate-yefı arıhundi ranahamboane hohoanımo parıhu arıhundi. Sapo nıne-moatükunı sıhefi hımboarınambo hoeırıhu arıhundi ranana ngırı gedühi yagodo, nga nıne-moatükunı sıhırı sıhefi hımboarınambo hoeifekoate-yefı arıhundi ranai-anımbo gedühi koadürümbo-koadürümbo yagodımboe.

5

1 Sıhırı fıfırıhumboanefı hifi ndanihü dago ndanambe anımboefı ndanana kandıhoeyoanı asu ngoasümboanı ana God ai worı hondü sünambe sıhırı nıngomböhünda hınıngımareandı ranambe-anımbo nımboemboyefı. Worı ranana nındou moai worımboarundi, nga moanı koadürümbo fondarımboane.

2 Hapondanana sıhırı worı aboedı hamındı sıhefımbo sünambeahındı nou gabudı-foareamunımbo afondaro ranahamboanefı sıhırı hanafumboyefıhı hohoanımo pararıhundi.

3 Sıhırı ranı-moatükunı aboedı ra fı rana-hambo gabudafoarıhundi ana, asu sıhırı ngırı fı safı yangırı nımboefı.

4 Yiní, awi síhírí haponda dago ndanambe nímboefomboanefí hanjafumboyefúhí afíndí ho-hoanímóayefí. Asu síhírí rawehundí ra síhefí fi-hoearí wamíndafí ra raguanambo-fembo sefí hohumboyefípoaní, nga waní. Nga síhefí fi-hoearí símborí ra sapo hoearí hondü símborí nahurai güdfemboane. Asu rananímbo síhefí fi sümboyo-randeimbí ranai aboedí yangírí gedühí nínjombó ra mbísemíndowambo sefí hohumboanefí.

5 God ai ahandíhoaríyu sapo síhírí yangírí semíndí hefe nínjombó ra dídíboadore masíhendí. Raníyu asu ai síhefímbo Yífiáfí Aboedí ra masemuní. Yífiáfí Aboedí masemuní ranana sapo munjua aboedí moatükuní süngunambo God ai síhefímbo refemunímboayu ranahandambo weanjurühídídí bídífiríyo.

6 Ranane síhefí fiambe ngíníndí tüküfemuní arandí. Haponda síhírí ra randíhu fífíríndí-humboane síhefí fi nda síhefí worí nahurai ranambe anímboefísí, nga síhírí Adükaríndí worí ranahambo anjün-aneí anímboefí.

7 Hapondanambe síhírí moaní Adükarímbo aníhondümbo-ríhurühanefí anímboefí. Nga níní-moatükuníyo hoeífembo ranahambo ho-hoanímó paríhu-ndühíyefípoaní anímboefí.

8 Síhefí hohoanímó ranai ngíníndí tüküfemunühane asu roana yíhoefí fi nda hífí ndaníhü híngífe hefembo hafo Adükaríbabídí ngoafí hondühí nímarímbo rananefí hohoanímóayefí.

9 Ranímboanefí síhírí ana ngoafí hondühí nímboefühí-ndoan-ane asu ndühí nímboefühí-

ndoan-ane ra ro moani nine hohoanimo Adükari ai hohoanimoayu ra süngufembo yangiri ho-
hoanimoayefi.

10 Munquambo sihiri Adükari ai yiboboreandi simboani ra ahandi himboahü tükündahumboyefi. Rananimbo rani-simboani sihiri fi ndarihu nimboefambe aboedi ratüpuri ratüpuri mayef-ane, asu moaruwai ratüpuri mayef-ane, ranimbo munquambo sihiri mamani nine-moatükuni ramarihundi simongorühi Adükari ai ndemunümbui.

*Nindou ai Kraisi ndi süngu Godi ndi
ngunindimbofe tüküfemboane*

11 Ranimboane roana Adükari mbo yihimboyefühi, ahandi hoarehi nimboefühi nindou bidifirambo hoafiyefi habodefiri ahundi ahei hohoanimo botifendürani ai Adükari mbo anihondumbo-fimbohünda. God ai yihoeffimbo ndore fifireamunimboani. Mare yahurai-ane sihei hohoanimoambe se yihoeffimbo ndorihififirimbiri himun-amboane asefi.

12 Ro asukai siheimbo ndani hoafi hoafayefi nda se yihoeffimbo aboed-anemo yahomböhündamboyoani, nga se yihoeffimbo hihifihihifi-mbeyahümuna sefimboyefi. Rananimbo asu se nindou bidifiri-yafe hohoanimo ranahambo hihifi-hihifayei, nga nindou-yafe hohoanimo ranahambo moai hohoanimo yei se simbori hoafimbohünda hoafayahandüri.

13 Nindou bidifiri ai yihoeffimbo hihindi-hihindi-yomondühanemo masei. Ro hihindi-hihindayefi ana, Godimbo-hündamboanefi. Nga

asu haponda ro ndorihu hohoanimoayefi ana, ra siheimbo farihendürimbo-hündamboane.

¹⁴ Krais yihoefimbo hipoambo-mareamuni hohoanimo ra yihoe fi ratüpurü ranahambo hifandarandi. Ra yarihu fifirihundi nindou mamai ai nindou munḡuambo ranaheimbo süḡuna yifimayu rani-süḡunambo-animbo nindou mamamai sihirü amboani yifiyefimbo nahurai-ane fi.

¹⁵ Ai nindou munḡuambo sihefi süḡuna yifimayu. Rani süḡumbo-animbo nindou sihirü ndarihu yangrü nimboefambe ra sihirü hohoanimomayefi süḡu yangrü hohoanimoyohü hoahoḡgopoani, ḡga yowanü. ḡga sapo ai sihefi süḡuna yifiyu mbura asükaiyu botifi mahafu ranimbo sihirü ndondihu hohoanimondefüh-animbo hahabodefomboane.

¹⁶ Rani-mayowamboane roana ḡgüri nindou-yafe hohoanimo ra süḡundühundi asu nindou ḡgoründi hohoanimo türüboadihu ḡgefi. Yinü, horomboyefi sihirü nindou-yafe hohoanimo ra yarihu hohoanimoyefühü Kraisimbo tümafoarihurü hefi si. ḡga asu hapondani ana sihirü moai ahambo rani hohoanimoyahundo rihundi.

¹⁷ Himboriyei. Nindou mamai ai Krais-dibo anüḡu ana, God ai nindou ranahambo simbori nindoumbondiri hinḡḡindirümbui. Wamindafi hohoanimo awarimarhoayo, ḡga asu simbori hohoanimo tüküfemboane.

¹⁸ Ran-moatükuni ranana God aiani nimindühüyu haya yare arandi. Horombo ana sihirü ahandi hürütümbü nindoumboyahu

manimboefiyosi, nga asu hapondaniyu Kraisindi süngu sihefimbo God ai aboedi-aboedi-mareamuni. Raniyu asu Godindi hürütümbü ranaheimbo farihendürani asu ai God-babidi wudi-wudifembo ratüpurî ra yihoefimbo masemuni.

19 Siheimbo ro ndarihu hoafehündürî: God ai nindou muᅅguambo Kraisindi sünguyu ᅅgunindimbore arandi. Asu ai moai nini-moatükuniyo moaruwai hohoanimoyei marihündî ranahambo hohoanimoyu sihairandi, nga wani. Asu ai nindoumbo wudi-wudifembo hoafi ra hoafimbo ratüpurî masemuni.

20 Ranimboanefi ro Kraisindi yasimondühindi hoafi ra sahumindefi hohu hoafayefi. God ai ahandihoariyu yihoe fi yasimondi süngure haya muᅅguambo nindou ranaheimbo wudi-wudin dahindi yahündürî arandi. Rananefi ro Kraisindi fondi sahumindefi hohu hoafiyahundürühîya, “Awi se God-babidi hürütümbü hohoanimo ra hiniᅅgirihi hehi asu wudi-wudiyahi,” sefi hohu hoafiyefi arihündî.

21 Krais ai moai moaruwai hohoanimoyu randi. Nga asu God aiyu sihefi-mayo moaruwai hohoanimo ra ahandi wami semündü manandandi. Raniyu asu Sisai ai nindou moaruwai hohoanimoyumbü nou tüküme fiyu. Sihefimboya, ai wambo-so nimboeimbo wandi ᅅginindinambo Godindi nindoumboyahi moani aboedi mbumundi safi mbiniimboei-amboane yahuhayamboyu ai rani-moatükuni ra ramareandi.

6

1 Ro God-babidi nginindi nimboefombo ratüpuriyefi rihundeimbi-ane fi nda siheimbo hüti-hoafehündüri, “Sapo se Godindi-mayo hipoambo hohoanimo masahümündi-ane, nga asu se rani-moatükuni ra moani-yeimbündühümboyei,” asefi.

2 God ai yare hoafiyuhü yahuya, “Rani si hamindi hondü ro sihei hoafi himborimayahi. Asu siheimbo ro aboedambofe-ndürimboayahani rani si tüküfeyoambe mafariheheandüri,” mehu. Se hoafi ra himboriyei! God ai siheimbo fehefembo aboedi si-ane tükefeyo. Hapon-danana God ai siheimbo aboedambo-fendürimbo yahumboani.

3 Roana nindou bidifiri ai yihoe fi ratüpurirana hambo moaruwai-ane mbiseimboyei sefi hohumboane fi. Asu ro ngiri nindou ranahei himboahü moaruwai ratüpurirandihundanai hoeindihindühi ranana moaruwai hohoanimoane mbisei.

4 Nga roana Godindi ratüpurimbo nindoumboyahu nimboefombo wambo, asu munguambo si aho ra yihoe fi aboedi ratüpurirani-yangir-ane munguambo nindou ranaheimbo yarihu nafuiyahündüri arihündi. Ranane fi asu roana nine tinirifo yihoe fimbo-so tükefeyoane, asu afindi hohoanimo tükefeyoane, ra moanane sefi hohu nginindi animboefi.

5 Nindou ai yihoe fimbo hariyahümüni, karabusirihümüni, asu mamafindi gugurihimburihü moaruwaimbo-rihümüni arihündi. Asu

ro gedühi ratüpurimayefi hefi raniyefi ndofe apo, sesi, sesi raraokoateyefi arihundi.

⁶ Asu ro sürühoeimb+ hohoan+moyefühi y+hoefi Godimbo fifirife ra ndorihu kikihirihumindexi arihündi. Yifiafi Aboed+ndi ng+n+ndi ranai y+hoefi flambe n+marowohüyo asu ro nindoumbo aboedi ndondor+hundüri arihundi. Asu ro nindou ranaheimbo God+ndi ratüpuriyefi-r+hundeimb-ane fi sefi hohu nafuiyefi arihundi.

⁷ Ro God+ndi ng+n+ndi nambo n+imboefomboanefi asu ahandi-mayo hoafi hondü ra hoafiyefi arihundi. Ro mbumundi hohoanimo ra yifiari, n+im+inehoari nou sahumindexi hohumboanefi an+imboefi rani-moatükun+ ra ran+nambo yifiariyo rambohünda.

⁸ Nindou bidifiri ai y+hoefimbo didiboador+himunühi aboed-anemo sei, asu bidifiri ai y+hoefimbo moaruwai-anemo sei arihündi. Bidifiri ai y+hoefimbo amongoni hoafiyahümuni, nga asu bidifiri ai nindou bidifiramboya, aiana aboedi ratüpur-ane ratüpuremo sahumuni arihündi. Bidifiri ai y+hoefimboya, aiana wos+hoafori hoafiyomo-rundeimb-anemo sahumunisi, nga asu roana hoafi hondü rani-yangir-ane hoafiyefi arihundi.

⁹ Ro Krais+ndi hoafi sahumindexi hefi-r+hundeimb+mayefi ra nindou bidifiri ai moai fifir+himuni, nga asu af+ndi ai se rananemo sei hehi fifirar+himuni. Roana nindou ndeara yifimbo yangriyefisi, nga asu awi aboedi yangiri an+imboefi. Y+hoefimbo tinjirifo masemuniyosi, nga asu awi ro moai moaruwaimbo-yahundi.

10 Ro afɪndi hohoanimoyefi arihundiyesi, nga asu munguambo si ra hihifi-hihifiyefi arihundi. Ro nindou moaruwai safi animboefisi, nga awi ro munguambo nindou ranaheimbo afɪndi moatukuni aboedi sahunduri arihundi. Ro nindou kakikoate-ayefisi, nga asu ro napo afɪndeimbi nahurai-ayefi.

11 Wandafi mamɪ Korinhundi, ro siheimbo hoafi nda himboahü hoafehunduri. Ro siheimbo yihoeɪ ngusüfoambe afɪndi hamɪndi hohoanimo-ayahunduri.

12 Roana siheimbo hohoanimo kikirihumɪndefi himboyefühi-yefipoani, nga asu simbori seanei yihoeɪmbo moai yahurai hohoanimoyahümunɪ.

13 Ro haponda siheimbo wandi nimorimbo nou hoafehanduri: Sihei hohoanimo ra yihoeɪmbo ngusüfo pandihimuni simbori ro siheimbo rawehundi nou.

Sihiri ana Godɪndi wor-aneɪ

14 Godɪndi hoafi anihondü-mbofekoate nindou rani-babidimbo ana se mamɪ ngeimboyei, nga yowani. Nüngundine mbumundi hohoanimo asu hohoanimo moaruwai ra mamambemandine? Nüngundine si-ane asu nimb-ane ra mamɪ manimbafea?

15 Nüngundine Krais-ani asu Satan-ani ai hohoanimo mamɪ süngumandine? Asu nüngundine nindou ai Kraisimbo anihondümboriri-randeimb-ani asu nindou ai ahambo anihondümbofe-koateyu-randeimbi ranai hohoanimo mamɪ süngumandine?

16 Nüngundihu Godɪndi wori ra sanendi kabomo wori rani-dibo mamambe-mandifepira?

Nga sîhîrî ana God Yangîrî Nûngumbü ahandî wor-aneftî! God ai ahandîhoarî hoafiyuhü yahuya, “Ro wandî worî ra wandî nindou ranî-babîdî worîmbondîhî mbundîha ahei mbusûmo nîmandîmboyahî. Rananîmbo ro ahei Godîndahanî asu ai wandî nendî-ndeimboyei,” mehu.

¹⁷ Rananîmboane asu Adûkarî ai hoafiyuhü yahuya,

“Se aheimbo hî-nîngîndîhindürî hehi
sepoanîmbo ngei nîmandei.

Nga asu se moaruwai hohoanîmo ra randîhimboyei.

Nga rananîmbo asu ro sîheimbo wandîhoarî ndahamîndîharü-mboyahî. *Aisaia 52:11*

¹⁸ Rananîmbo asu ro sîhei apembondahe nîmboahani,

asu se wandî nîmorehî asu nindowenihî
nîmorîmbondahi nîmboeimboyei,” ²

Samueî 7:14

Adûkarî Munguambo Ngînîndî Hîfandandeimbi ai ramehu.

7

¹ Wandafî mamî, Godîndî-mayo hoafî ndanana sapo sîhefîmbo hoafiyu masîhend-ane. Ranî-mayowamboane awi sîhîrî Godîmbo yîhîmbondefûhî, sîhefî flambe-ane asu hohoanîmoambe-ane nîne moaruwai hohoanîmo ra hî-nîngîndîhu hohu moanî aboedî sîrûhoeimbi yangîrî hamîndî nîmboefomboane.

*Korinîhündî ai ngor-süngumarîhindî
ranahambo Por ai hîhîfî-hîhîfîmayu*

² Se wambo sihei ngusüfoambe hohoanimo pandihindiri. Roana moai nindou ngorumbo moaruwai hohoanimoyahando rihandi. Asu ro moai nindou ngorumbo moaruwai hohoanimo süngufembo yarthe rihandi. Moai ro nindou ngorumbo tikai hoafiyahandowohü asu ahandi napo kiahe hüsihamindi rihandi.

³ Ro sihei wami papifendüri hoafombohünda ndarthe hoafiyahühi-yahipoani, nga wani. Nga horombo hoafimayahi nou siheimbo ngusüfoambe pandihuri ngefombo yifindemboyefi.

⁴ Ro siheimbo weindahi nda hoafehandüri. Roana siheimbo hihifi-hihifi nafirihamindi-harumboanahi! Wambo-so tiriifo afindi tükefeyo-amboani, asu ro siheimbo hohoanimo-yahandürühi, asu wandi ngusüfoambe hohoanimo fufuri-foa-reandiranani ranimbo ro afindi hihifi-hihifiya arihandi.

⁵ Horombo ro siheimbo hiningirihundüri hohu Masedonia hifihü hefi tükümehundi amboaranihü ro moai fi harihu nimarefi, nga wani. Nga ranihü ana yihoeimbo-so tiriifombü hohoanimo afindi ranai tüküfeyowohüyo, nindou ngorü-babidi simbori hoafiyefüh+yefi ngusüfoambe yihimbomaramuni.

⁶ Nga awi God ai nindou düdi ai tiriifombü hohoanimo ahandi fiambe tüküfeyoanani aboedi fufuri-foare-randeimb-ani. Raniyo rani-simboanani God ai Taitusimbo koamariheira yihoeimbo-so süni tüküme fiyuwa asu yihoei ngusüfoambe fufuri-mafoareamuni.

⁷ Ai yihoeimbo sowana masünu ranimbo

yangir+yefipoani ramehundi, nga se ahambo sopo ngusüfoambe didiboado-marìhori hoafi ra semündü süni hoafimemun-amboyefi asu yìhoefimbo God ai ngusüfoambe fufur+mafoareamuni. Taitus ai yìhoefimbo hoafimemuni sopo se wambo hoeifendirühi mamì hohoanimo süngufembo afindi hohoanìmomayei asu se wambo fehefendir+mbo sei hehi hohoanìmoayei habodei. Asu ranimboanahi ro hìhifi-hìhifayahi habodìhi.

8 Ro pas sìheimbo parìhe koamari-heheandamboyei se moai hìhifi-hìhifiyeisi, nga asu ro moai ranimbo afindi hohoanìmoyahi. Horombo ana ro afindi hohoanìmoyahisi, nga hapondani ana aboed-anahi. Ro fifirìheandi, pas ra sìheimbo afindi hohoanìmo mbasagadürisi, nga ranana moani bodìfoahü yangir-ane.

9 Haponda ro hìhifi-hìhifayahi se afindi hohoanìmomayei ranahambo-yahipoani, nga afindi hohoanìmo ranai sìhei hohoanìmo ra aboedi ngorü-süngumareandüra aboedi hohoanìmoayei ranimboanahi hìhifi-hìhifayahi. God ai ahandìhoari randürì sìheimbo afindi hohoanìmo ra masagadürì, nga ranimboyo asu wandì-mayo hoafi ranai moai sìheimbo moaruwaimbo-reandürì.

10 Wani, nga afindi hohoanìmo God ai sìheimbo rareandürì arandi ranana se ngorü-süngurìhindani asu ai sìheimbo aboedambofendürimboayu ranimboane rareandürì arandi. Ranimboane se ranahambo afindi hohoanìmoyo hoangopoani. Nga hifi ndanìhündambo afindi hohoanìmo ranai nindoumbo moaruwaimbore

arandi.

¹¹ God ai siheimbo afindi hohoanimo masagaduri raninamboyoy siheimbo aboedi hohoanimo tukumefeyo. Afindi hohoanimo ra siheimbo botimareandura se botiyahi sihei hoafi ra didiboadofembo hohoanimomayei. Asu nindou ai moaruwai hohoanimomayu ranahambo nginindi hoafimayahundo asu se Godimbo yhimboyei marihundi. Asu se wambo nimai hoafendirimbo hohoanimomayei. Asu nindou moaruwai hohoanimomayu ranahambo tinirifo saimbo hohoanimoayei habodei. Raniyo asu sihei hohoanimo ra yare weindahi tukumefeyo: Asu seana siheihoari hutiyepoani.

¹² Ro horombo pas ra siheimbo parthe koamarithehandisi. Nga asu roana moai nindou moaruwai hohoanimomayu asu ngorumbo moaruwaimbo-mariri ranahambo hohoanimo-yahahuyapoani hoafiyahi. Se yhoefimbo hohoanimoehumuni habodei ra God ai siheimbo nafuimbohunda ro pas siheimbo parthe koamarithehandisi.

¹³ Ranane asu sihei rani hohoanimo sunguyo yhoefimbo ngusüfoambe afurimareamuni.

Ro ngusüfoambe afurihu kurihu mamarefi yangiriyosi, nga asu ro hihifi-hihifi-mayefi amboani. Sapo munguambo se Taitusimbo hihifi-hihifi-yahündowohü didiboado-marihori ranimboyu ai-amboani hihifi-hihifimayu.

¹⁴ Ro Taitusindi himboahü siheimbohunda borimayahi asu se ahambo aboedi hohoanimomehundo ranimboyei se moai wambo amoaninjiyahündiri. Roana siheimbo

moani anihondü hoafi hondüyo hoafiyahandüri marihandi. Rani-süngumboyo siheimbohünda Taitusimbo borimayahi ra anihondümayo.

¹⁵ Taitus ai siheimbo sowahi tükümefiyuwa se yihimboyeihî hîhamîndariyei ahambo masa-horimîndei. Raniyei asu muŋgambo se ahandî hoafi ra süngumarîhindî. Se ahambo ramarîhori ranimbo hohoanîmoyuhüyu ai siheimbo afîndî hohoanîmo-marandürî hu.

¹⁶ Ro fifirîheamboanahî se aboedi hohoanîmo rani yangîrî süngundîhi ŋgeimboyei. Ŋga ranimboanahî ro siheimbo hîhîfi-hîhîfi nafarîha-mîndîhandürî.

8

Godîndî nendî fehefembohünda kakî gugurîmarîhindî

¹ Wandafi mamî, ro siheimbo Godîndî hîpoambo aboedi Kraisiîndî nendî Masedonia hîfîhü amarei aheimbo masagadürî ranahambo hoafîndahundürî sefomboanefî.

² Aheimbo-so tîŋîrîfo afîndî tükümefeyondüra ai moaruwai napo-koate manîmboeyosi, ŋga asu ai afîndî hîhîfi-hîhîfiyeihî Godîndî nendî bîdîfirî ranaheimbo farîhefe-ndürîmbohünda kakî gugurîmarîhindî.

³ Rani-moatükunî ra ro fifirîhe heheamboanahî siheimbo weindahî nda hoafayahî. Ai kakî nüŋgunümbîyo saimbo masei ra masehündürîyosi, ŋga asu ranîwamî bîdîfirî parîhi mburîhümboyei masahündürî.

4 Godindî nendî Sudia hifambe amarei ranaheimbo farihendürimbo sei hehi ahei hohoanimonambo yangiri yihoefimboya, se ranaambo yini yahomondan-animbo randihu sei hehi hoafimehümuni habodei.

5 Horombo ro ai kaki digegimboyei sefi hohu hohoanimomayefi. Nga asu ai moai ranı yangiri rarihindi. Boatei ai Adükarındi yifiri ra süngufembo hohoanimomayei asu mare Godindî hohoanimonambo yihoefi yifiri ranamboani süngufembo hohoanimomayei.

6 Horombo Taitus ai hipoambofe hohoanimo ra sihei mbusümo botimareandi. Ranıyefi asu ro ahambo ranı ratüpuri ra mando rando ngafi moendindowandi sefi hohu hütihütimarıhurı.

7 Muᅅgambo moatükunı se yarıhi arıhündi ranana aboedi hamındane. Sihei anıhondümböfe hohoanimo, sihei sürühoeyoweimbi hoafi, sihei fıfırife, sihei Godindî ratüpürimbo yifiri hohoanimo, asu yihoefimbo ngüsüfo pefemuni hohoanimo, muᅅgambo ra aboedi safane. Mandıhi yahurai hamındanımbo nındou fehendürimbo kaki gugurındihindi asefi.

8 Ro siheimboya, “Se randihindi,” saheheambo-yahıpoanı, nga wanı. Nga nındou bıdıfırı ai aboedi ratüpuri ranahambo refembo sei hehi hohoanimoayei habodei asu ro sihei hohoanimo ra ai hohoanimoayei nou hohoanımombayeiyo, asu nüᅅgumbehi sahehea moanı yarıhe hoeıarıheandı.

9 Seana sihefi Adükarı Sisas Kraisındi hipoambofe hohoanimo ra fıfırıhimboanei. Aiana muᅅgu-moatükünımboyu manüᅅgu, nga

asu siheimbo farifehe-ndürimbo ranimboyu ai nindou moaruwai napokoate nahurai tüküme fiyu. Se muṅguambo aboedi moatükuni afindeimbimbeyeia yahuhayamboyu asu ai nindou napokoate nou manüṅgu.

¹⁰ Haponda wandi hohoanimo-ane nda siheimbo hoafehandüri. Ngorü himbanifihiyo se nindou fehefembo kaki gugurife ratüpurü botimarihindi. Nga asu se ranü ratüpurü ra refembo boatei hohoanimomaye.

¹¹ Se ratüpurü botimarihindi ra haponda moendindihindi. Horombo seana ratüpurü ra refembo hohoanimomaye habodei. Yahurainimbo hapondani amboani nine kaki engoro ranambo ratüpurü ra moendifembo amboani hohoanimondei habodei.

¹² Nindou ai nine-moatükuni akidouyo, adükariyo, nindou ṅgorümbo saimbo hohoanimoyuhü asihendi ra asendi ana, Godindi himboahü aboed-ane. Asu kaki akidouyoweimbi ai kaki akidou asendi ana, Godindi himboahü moaruwaiyopoani.

¹³ Roana se tiriifo sahümündi nimareiani asu bidifiri ai aboedi mbimari samboyahipoani, nga se muṅgambo mamü ndorühi mbimarei samboanahi.

¹⁴ Hapondanambe ana sihei-mayo afindi napo ra nindou bidifiri ai mbonimboarühümündi ranaheimbo fehefendürimbo ra aboed-ane. Ranimbo-animbo asu se-amboa mbonimboarühümündi ana, asu ai afindi digegindühi amboani siheimbo mbifarifehindüramboane. Rani hohoanimo süṅguarühind-

animo muṅguambo mamĩ ndondhi nĩmandeimboyei.

¹⁵ Godĩndĩ hoafi yare hoafiyowohũ yahoya, “Nĩdou dũdi ai afĩndĩ sesi asemũdu ana, ai ṅgĩrĩ afĩndĩ fondanĩ dĩgendi. Nga nĩdou dũdi ai akĩdou sesi asemũdu ai-animo ṅgĩrĩ mbonĩmbondamũdu,” meho.

Por ai kaki gugurifembohũnda nĩdou Korinĩnambo koamarĩhepurĩ

¹⁶ God ai Taitusĩmbo hohoanimo botĩmarira marĩhu ro hohoanimoayefĩ nou hohoanĩmomayua ranĩmbo ro Godĩmbo hĩhĩfĩmarĩhũnĩ. Ai-amboanĩ sĩheimbo farĩhefendũrĩmboanĩ hohoanimoayu.

¹⁷ Ro ahamboya, ai ho sĩheimbo fehefendũrĩmbo yifirĩmayefĩsĩ, nga ai ahandĩ hohoanĩmonambo sĩheimbo sowana masũfu.

¹⁸ Asu ranefĩ ro yĩhoefĩ wandafĩ mamĩ Taitusĩndĩ sũngu koarĩhehura asũhũfanĩ. Muṅguambo Kraisĩndĩ nendiyei hĩmboahũ nĩdou ndanai ana aboedĩ hoafi hoafĩmbo ra ndũrĩmb-ani.

¹⁹ Asu ranĩ yaṅgĩrĩyopoanĩ, nga ro nĩdou fehefembohũnda hahabodefũhĩ ratũpurĩyefĩ arĩhundĩ, asu Kraisĩndĩ nendi ai ahambo ro-babĩdĩ hombo amboanĩ koamarĩhehorĩ. Ro ranĩ ratũpurĩ rawarĩhundĩ ra Godĩndĩ ndũrĩ aboed-ane yahombohũnda ro nĩdou fehefendũrĩmbo hohoanimoayefĩ ra aheimbo nafuiyo-ndũrĩmbohũnda.

²⁰ Kaki afĩndĩ masĩhendĩ ra ro hĩfandĩmbo ranahambo nĩdou ai hoafĩndei habodeimboyei sefĩmboane ahĩnĩyefũhĩ nĩdou ra sahurĩmĩndefĩ ahefĩ.

21 Roana aboedi mbumundi ratüpurî hohoanîmo ra Adükarîndî himboahü yangîrî ndofe refembo hohoanîmoyefühi-yefîpoanî, nga munguambo nindou ahei himboahü kameih-aneî refembo aseî.

22 Ranîmboaneî asu ro yîhoefî wandafî nda ahafandî süngu koararîhehuri. Ro ahambo afîndîmbo ratüpurî ra refembohünda yarîhuri hoeirîhurane, asu ai ranî-moatükunî refembo yahuhaya ngusüfo pamareandî. Hapondanî ana se mbumundi ratüpurî hohoanîmo ranî yangîrî süngumbîrîhinda yahuhayamboani ngînîndî anîhondümbö-areandî. Ranîmboane asu ai ranî-moatükunî ranahambo refembo ra ngusüfo parareandî.

23 Taitusîmbo se randîhorî fifîndîhorî. Aiana wandî wandafîyu haya, asu sîheimbo farîhefe-ndürîrambo ro mamî ratüpurîyerîhoandeimb-ani. Nga asu yîhoefî wandafî yimbu ranahafanîmbo-anîmbo se randîhi fifîrîndîhipîrî: Nindou yimbu aiana Godîndî nindouyei ratüpurî ratüpurîyafanî rînandühi asu ai ahafandî ratüpurî ranînambo Adükarîmbo ndürî adükarümb-ani safanî-rînandeimb-anafanî.

24 Se ahafanîmbo sîhei hîpoambofe hohoanîmo ra nafuindahüpîrî. Rananîmbo asu Kraîsîndî nendî munguambo ranai sîhei hîpoambo hohoanîmo asu ro sîheimbo moanî borî yangîrî borîyefühi-yefîpoanî ra ndorîhi fifîrîmbîrîhind-amboane.

Godindi nendambo farihfefembo kaki guguri-ndihimboyei

1 Godindi nendambo farihfefembo kaki gugurihi arihündi ranahambo se fifirihimboanei. Nga ranimayowamboane asu ro ngiri siheimbo asükainda pas pandihe koandiheheandi.

2 Ro fifirihhearumboanahi sihei hohoanimoambe nindou ngorumbo fehfefembo hohoanimoaye ra. Nga ranimboyahi ro Masedoniaye hiimboahü siheimbo borimayahandüri. Ro aheimbo rarithe hoafiyahandürühi sahiya, “Ngorü himbanifihyo wandafi mamä Akaia* hifihü amarei ai rani ratüpurü ra süngufemboane sei hehimbomaye,” masahi. Raniyei asu se rani hohoanimo botifembo hohoanimomaye hoafi ra himboriyei hehi asu rani-moatükunü ra ai-amboani refembo sei hehi ngusüfoambe botimareandüri.

3 Ro siheimbohünda borimayahi ra hoafi yangiri tüküfembo moeisahi. Nga se farihfembohünda kaki ra nafindihümiindi ni-mandei, nga ro nindou ndanahambo hoafimayahapuri. Ro ranahambo hohoanimoaya hoairiheanda mayowamboanahi asu ro wandafi mamä ngimi ndanahamumbo siheimbo sowana koandiheheapura difomboemo.

4 Ro anihondumbo-rihumboanefi se nine-moatükunü sairambo ra nafirihümiindi mbamarei. Asu Masedonia ai ro-babidi kosimo hoairundürani, se nafemiindi ni-marikoate-ndeiani, ro amoaningi-ndemboye fi asu se-

---

* 9:2: Korin ngoafi ai Akaia hifih-ane anango.

amboani amoanin̄gi-ndeimboyei.

⁵ Raniṁboanahi ro hohoanimoaya hoeiriheanda mayoa asu wandafi mam̄i nḡimiṁnda boatei siheimbo sowana mb̄ikosomonda sahehea hohoanimoayah̄i habod̄hi. Raniṁbo asu ai diṁfomo siheimbo-so t̄k̄undafu siheimbo fand̄ihound̄uri mbundu sapo se niṁne-moat̄kuniṁsaimbo masei ra diṁdiṁboadond̄ihi diṁgehindi. Raniṁbo asu ai randu fiṁfir̄indumboemo raniṁmoat̄kuniṁsihei hohoanimonambo mas̄ihendi, nga ro sihei-mayo moani sahum̄undef̄uhi-yef̄ipoani.

⁶ Wandafi mam̄i, se rand̄ihi fiṁfir̄indiṁhindi: Nindou d̄udi ai niṁni-moat̄kuniṁman̄giriyo ak̄idou safi hiṁfareandi ranai ana s̄ungunambo ranahandambo sesi safi ra ak̄idou ndem̄und̄umbui. Nga asu nindou d̄udi ai man̄giri ad̄ukari hiṁfareandi ranai-animbo sesi ranahandambo ad̄ukari hiṁsiṁdowa ndem̄und̄umbui.

⁷ Nindou mun̄guambo mamami se sihei nḡus̄ufoambe hohoanimondei hoeindiṁhind̄uh-animbo, asu se raniṁmoat̄kuniṁsaimbo masei ra moani ndehindi. Nga asu nindou mam̄i ai ahandi nḡus̄ufoambe moaruwaimbo-nder̄uhi raniṁmoat̄kuniṁsaimbo ranahamboya, nindou ai wambo h̄uti-h̄utimar̄undiṁr-amboanahi ro wand̄i raniṁmoat̄kuniṁra maseheandi mb̄us̄umbui. Nga wani. Nga God aiana nindou hiṁhiṁfiṁhiṁfiṁyuh̄u moani saimbo yan̄giriṁhohoanimoayu ranahamboani hohoanimo parariri.

⁸ God aiana siheimbo mun̄guambo af̄indi aboedi moat̄kuniṁra dagad̄uran̄i asu se aboedi

moatükunî afîndeimbi-ndeimboyei. Rananîmbo munḡambo si aho ra mbonîmboe-mîndîkoate afîndî dîgehimboyei asu nindou farîhefembo ra afîndî yagodomboe.

⁹ Godîndî hoafî ranahambo yare hoafîyowohü yahoya,

“Nindou düdi ai nindou napo-koate-mayeî ahe-
imbo warambe kîkîhemîndîkoate-ayu
ra nindou ahurî bubufoareandî nahurai-ani.
Ahandî mbumundî hohoanîmo ranai
koadürümbo-koadürümbo yagodîmboe,”
Buk Song 112:9

meho.

¹⁰ God ai sesî manḡrî nindou nûmbürîra-
randeimbi ranahambo sagado asu
mamîkarambo sesî sesîmbo sagadürî arandî.
Ranîmbo-hündambo-anîmbo asu God ai
sîheimbo afîndî moatükunî dagadüranî asu
se dîgehi hehi ahandî nendî ranaheimbo
fandîhehi-ndürîmboyei. Rananîmbo sîhei
fehefembo hohoanîmo ranai afîndî hamîndî
tükündîfemboe nindou nûmbürambeahîndî
moatükunî hîfîreanda afîndî hîsayo nou.

¹¹ God ai sîheimbo afîndî aboedî moatükunî
dagadüranî asu se munḡambo si warambe
kîkîhemîndîkoate ndehimboyei. Rananîmbo
asu sîhei-mayo kaki aheimbo asehîndî yîhoefî
warîhü ra ndahümündi hehi asu Godîmbo hîhîfi-
ndîhorîmboyei.

¹² Se ranî ratüpurî rawarîhindî ra
Godîndî nindou ranai nîne moatükunî
mbonîmboarîhümündi ranahambo farîhefe-
ndürîmbo yangîrîyopoanî, ḡḡa ai ranî-
moatükunî ra hoeirîhindühi Godîmbo afîndî

h+h+i+f+i+m+b+i+r+i+h+o+r+a+m+b+o kameihane.

¹³ Rani ratüpurî se rawarîhindi ranana sihefi wandafi mamî ranaheimbo farîhefendürîmboane, nga asu rananîmbo ranîmoatükunî ranai weindahî hamîndî tükündîfemboe. Rananîmbo asu wandafi mamî ranai randîhi fifîrîndî-hindühîmboya, seana Kraisîndî aboedî hoafi ranahambo ndorîhi sünguri-hindühanei mbîsahündürîmboyei. Asu muŋguambo nindou se aheimbo kakî sihei hohoanîmonambo yangîrî warambe kîkîhemîndîkoate asehindî ranîmbo ai rarîhi hoeirîhindanî wanî asu ai Godîndî ndürî ranahambo aboed-ani mbîsei-amboane.

¹⁴ Rananîmbo Godîndî hîpoambo hohoanîmo sihei fiambe amaro ra ai hoeimbi+rîhind-amboane. Rananîmbo asu ai siheimbo hohoanîmo-ndühîndürühî amboanî asu ai Godîmbo siheimbohünda dîdîbafîmbe-yahüindowamboane.

¹⁵ God ai moanî aboedî hamîndî moatükunî masemunî ranahambo ngîrî sihîrî wudîpoapondîhu nîmîndî hoafi ra wataporîmbo-ndîhundî, nga ahambo h+h+i+f+i yangîrî h+h+i+f+i+ndî-hurîmboane.

10

Nindou ai Porîmboya aiana Kraisîndî hoafi semündü hu-randeimbî hondüyupoanî masei ranaheimbo simborî hoafîmayu

¹ Nindou bîdîfîrî ai wamboya, “Por ai ro-dîbo nûnguambe afure manûngu, nga ai-poanîmbo nûnguambe rani-sîmboanî yangîrî yîhoefîmbo pasambe ngînîndî hoafîyumunî marandî,”

asei. Ro Por-anahi haponda wandihoari pas ndanambe sheimbo Kraisi ramefiyu nou himboari hoafendahu hipoamborihari hoafayahanduri.

² Ro sheimbo nginindi hoafimbo moeisahi, nga se wambo amongoni hoafindeiani ana, asu ro sheimbo-so duguhani sheimbo nginindi hoafindamboyahi. Nga nindou didiyei ai wamboya, aiana hifi ndanihundambo hohoanimo ranane sunguare hu asei ranaheimbo-animo ro yihimbokoate nginindi hoafindaha-ndurimboyahi.

³ Ro nindou yangir-anehisi, nga asu ro moai nindou-yafe hohoanimo sungurihunduhifihariyefi rihundi.

⁴ Munguambo yifari niminehoari sahumindefimboayefi ra hifi ndanihundambo-yopoani. Nga wani. Nga ranana Godind-mayo nginindi yifari niminehoar-ane. Ranana hurutumbu nindou-yafe nginindi hifinambondeamboe. Ranamboane woshihoafori hohoanimo ra raguanambo-arihundi.

⁵ Asu nine-moatukuni ai Godimbo fifirifimbo-mayo ranahambo nafi gurareandi ra hifinambonidihumboyefi. Asu munguambo shefi hohoanimo kikhiri-humundeih Kraisiimbo yangiri hohoanimo pambirihinda asefi.

⁶ Se Kraisiindi hoafi rani yangiri sungundhi mbundihumbo-animo asu sehundi bidifiri ai sungufekoate-ayei ranaheimbo tinjumbi hohoanimo ndahu-ndurimboyefi.

⁷ Seana nine-moatukuni hoeiarihindi ranahambo wudipoapondihituruobadhi

hohoan+mondei. Nindou mam+ ai hoafi+yuhüya, roana Kraisi+ndi nindou hond-anahi ehu ana, awi ai rande wudi+poaponde hohoan+monduhü ro-amboan+ ai rawefiyu nou Kraisi+ndi nindou-anefti mbeyahu-wamboane.

8 Sihei an+hondümbefe hohoanimo ra nginemi+ndi-ndür+imbo-hündamboyu Adükari+ ai yi+hoefi+imbo ndani+ ratüpur+ nda masemuni. Rani-moatükuni+ ranana siheimbo moaruwaimbofendür+imbo-yopoani+. Nga asu ro ndani+ ratüpur+ rani+imbo wandi+hoari+ aki+dou borayah+ ana, asu rani+imbo ro moai amoan+ngiyah+.

9 Se randi+hi hohoan+mondeihiya, “Por aiana ahandi+ pasambe hoafi+ rani+nambo yi+hi+imboaramuni+,” mbi+seimboyei.

10 Nindou bi+di+fi+ri+ ai randi+hi hoafindeih+ ani+mboya, “Por+ndi+mayo pas ranana ti+ñümbi+ saf-ane. Nga ai sihefi+ fik+imi+ nüngumbo ana, ai hi+imboari+ hoafendi+ safi+ nüngumbo asu hoafi+ ahandi+ ra ndori+hefekoate-ane,” sei ari+hündi+.

11 Nindou düdi yahurai hoafiyu arandi+ ranai ana rande ndonde hohoan+mondühi+ türüboadeandi+. Ro anguni+ ni+imboefi+imbo pasambe hoafayef-ane, asu siheimbo-so rani+hü ni+imboefi+imbo hoafehündür-ane, rani+ moatükuni+ ra ngörü-poani+imboyopoani+, nga wani+.

12 Roana ngiri+ yi+hoefi+hoari+ yi+hoefi+ fi ra si+mongori+ndi+hu hoeindi+hu ndi+hündi+ nindou bi+di+fi+ri+ ai ahamundi+ fimbo borayomo nou. Nindou ranai ana moani+ ahamundi+ hohoan+monambo yangi+ri+anemo ai ahamundi+hoari+ ngörü ahandi+ hohoanimo ra ngörü+ndi+mayo hohoanimo rani+fi+hi si+mongoru

hoeriu arundi. Yahurai nendi ana fifirifekoate-anemo!

¹³ Nga asu ro yihoefti fimbo ana ratüpurü yihoefti ranahambo simongorü ra ngasündife hefe borüyo ho ranahambo moei asefti. Nga nine-moatükunü ratüpurü God ai yihoeftimbo masemunü ranü simongorühü animbo ngemboyefi siheimbo-so ratüpurimbo kameihü amboanü.

¹⁴ God ai yihoeftimbo ratüpurü masemunü ranü hoarehü se animboei. Ranü-simboanü ro siheimbo sowahü tüküyahundühü Kraisindü Aboedü Hoafü ra sahumündefü hohu siheimbo hoafimehundürü. Ranünambo God ai yihoeftimbo ratüpurü masemunü ranü yangirü süngumarühündü.

¹⁵ Roana moai God ai ratüpurü nindou ngorümbo masagadürü ranahambo borüyefi hefti rihündü, nga wanü. Nga roana sihei anihondümbofe ranai ngoanü asu ro sihei mbusümo ratüpurümböhünda God ai ranü ratüpurü masihendü ra refeyowanü aboedü adükari tüküfembo ranahamboane anihondümbo himboayefi.

¹⁶ Rananimbo asu ro aboedü hoafü ra ndahumündefü nindou bädifirü sihei hifü daboadanü amarei ranaheimbo hoafünda-hundürümboyefi. Asu ro ngirü nindou ngorü ai ratüpurümayu ranahambo boründefi.

¹⁷ Bukambe yare hoafiyowohü yahoya, “Nindou düdi ai borimbo hohoanümoayu ana, moanü Adükari ai nine-moatükunü ramareandü ranahambo yangirü-animbo borümbiyu-wamboane,” meho.

¹⁸ Nindou düdi ai sapo nine-moatükunü ramare-

andî ranimbo ahandihoari borayu ana, Godindi homboahü ndürimbüypoani. Nga asu Adükari ai nindou daboe ndürimb-ani ehu ana, nindou ranai ndürimb-ani.

11

Por ai se Kraisindi hoafi woshihoafori hoafiyomo-rundeimbi ahamundi hoafi himboryo-poani mehu

¹ Awi se wambo rarihi hinîngiri-hindîrani-animbo asu ro hihîndî hoafi hoafînda. Nga se wambo hinîngiri-hindîrimboanei.

² Awi ro ngusüfo parariheandürî God ai siheimbo ngusüfo parareandürî hu nou. Seana moani nîmorehi yihoarîfi hamîndî nindowenihî mamî ranahambo yangîri segodombo sei hehi dibonîyei hinîngari-hindî nahurai-anei. Nindowenihî mamî ranai ana Kraisanani.

³ Sapô amosirî tikai hoafi fifireandeimbi hamîndîyo haya Ifimbo tikai hoafîmendo ranahamboanahî ro afîndî hohoanîmoayahî. Siheimbo-so amboa hohoanîmo yahurai tükündîfendürani, asu sihei Kraisimbo hohoanîmo aboedî ngusüfo pamarîhorî ranai moaruwaimbo-ndîfemboe saheheamboanahî ro yihîmboayahî.

⁴ Nindou bidîfirî ai siheimbo-so tüküyafu Sisas sapo ro bokarîhehu arîhundî ranahamboemopoani, nga ngorü-poanimbo Sisas ranahambo bokarîhou rundühanemo. Asu se ngorü-poanimbo yifiafi masahümündi, nga ro Yifiafi Aboedî ranahambo hoafîyefî

arɨhundɨyopoanɨ masahümündi. Asu se ɨgorü-poanɨmbo aboedɨ hoaf-ane sahümündi arɨhündɨ, ɨga aboedɨ hoafɨ ro sɨnefɨ hoafɨyahundürɨ marɨhundɨ ranɨyopoanɨ. Nindou bɨdɨfɨrɨ ai ranɨ hoafɨ ra hoafɨyomondüranɨ asu se rarɨhi hɨnɨɨgɨrɨhipuranɨ yahurai hoafɨ ra hoafɨyomo arundɨ.

⁵ Ro sɨheimbo hoafehandürɨ, nindou ranahamumbo Kraisɨndɨ hoafɨ sowandümo homo-rundeimbɨ nindou bogor-anemo aseɨ ranahamundɨ hoarehɨ nɨmboambo-yahɨpoanɨ.

⁶ Yɨnɨ anɨhond-ane, hoafɨ hoafɨyorambo ra ro aboedɨ hamɨndɨ-yahɨpoanɨ, ɨga fɨfɨrɨfe ranana ro moai mbonɨmbo-rɨhamɨndɨhɨ. Muɨguambo moatükunɨ hohoanɨmo ro rarɨhu marɨhundɨ ra sɨheimbo ranɨ fɨfɨrɨfe ranɨyo muɨguambo nafuiyahundürɨ marɨhundɨ.

⁷ Se fɨfɨrɨhɨndɨ roana sɨheimbo Godɨndɨ-mayo aboedɨ hoafɨ hoafɨyahandürɨ marɨhandɨ ranɨmbo-hündä moai kaki napombo semɨndɨmbo warɨyarɨhandɨ. Ro sɨheimboya, aianɨmbo nindou aboedɨ hamɨndɨ tükümbeyahɨndɨ sahehea asu wandɨ fimbo ro hɨfɨnambo-rɨheandühɨ hɨmboarɨ hoafendühɨ hoafɨya marɨhand-ane. Asu ranɨ-moatükunɨ ra nɨmboea? Refe-ana awi wandɨ hohoanɨmo ranambo ro moaruwai hohoanɨmombayahɨyo?

⁸ Ro sɨheimbo farɨhefe-ndürɨmbohönda Godɨndɨ nendɨ ɨgorü ɨgoafɨhü amarei ranai wambo kaki akɨdou sehi rɨhönda masahamɨndɨhɨ. Ranɨmbo-hündamboyahɨ ro ahei-mayo kaki ra moanɨ hümbuhünɨmbo fufurɨhamɨndɨmbo nahurai-mayahɨ.

⁹ Ro se-babɨdɨmbo ranɨhü nɨmboahɨ sɨmboanɨ

ana ro kaki-napo yahurai sihefe-koate mbonimbo-rïhamindihühi moai nindou mamï sihei mbusümo ahambo tïjïrïfo sahando, nga wani. Nga wandafi mamï Masedoniahündï ndanïhü sühüsi tükümehindï aiyei nine napo ro sihefembo mbonimbo-marïhamindihï ra masehindïrï. Horombo maho-ane, asu süngunamboane ro ngïrï siheimbo tïjïrïfo ndahandürï. Nga ro ranï hohoanïmo ra sünguri-heandühanahï.

¹⁰ Kraisïndï hoafi hondü ra wandï ngusüfoambe nïmarïmboane, ranane asu ro siheimbo anïhondümbö hoafehandürï: Hohoanïmo ra ro süngurihe arïhandï ranahambo borayahï ra ngïrï Akaia hïfïhü ngorü nindou ai wandï borï hoafi ra kïkïndeandï.

¹¹ Nïmboe ro siheimbo tïjïrïfo saikoate-ayaha? Ro siheimbo ngusüfo pefindürïkoate-wamboyahï? Nga wani. God ai fïfïreamboani ro siheimbo ngusüfo parïhendürï arïhandï ra.

¹² Ro haponda nine ratüpurï rawarïheandï ra ro moanï ranï yangïrï ratüpurï-yahühanahï, nindou bidïfïrï ranahamumbo nafï gifepurïmbohünda. Ai ngomondühïya, roana Por mamï ratüpurïyomo arundï yahurai-aneffï ratüpurïyeffï arïhundï mbïsimö houmbo borïndïmboemo sahehea.

¹³ Nindou ranai ana, Kraisïndï hoafi sowandümo homo-rundeimbï hondüyomopoanï. Aiana ahamundï ratüpurïyomo arundï ranahamumbo tikai hoafïyomo rundühanemo nindou amurï ranaheimboya, ai Kraisïndï hoafi sowandümo homo-rundeimbï hond-anemo sei hoafïmbïyeyiya yahomo houmbo.

14 E! Asu se ahamundi hohoanimo ranahambo afindi hohoanimo-ndeimboyei. Satan ai-amboani ahandi fi ra ngorü-süngure haya sünambeahindi nendi-yomondi si ranimbofi haya tüküfi arandi.

15 Ranimboane Satan ahandi ratüpuriyomorundeimbi nindou ranai nindou ahei himboahü aboedi mbumundi ratüpuriyomondeimbi rani hoearambeyafu tüküyafunda ranahambo hepünifepoani. Nindou ranai ana süngunambo rani-moatükuni ramarundi simonngorüh asübusi ndowandümoemo.

Por ai Godindi ratüpurimbofi nüngumbo tihirifo masemündu

16 Ro asukai hoafayahi: Nindou mamai ai wamboya, aiana hihindi-hindi-yuhani mbüsü haya hohoanimondimbui, nga yowanai. Se wambo randihi hohoanimombondeihai ana, ambesi, nga wamboya, aiana hihindi-hihindi-yumb-ani mbisahündiran-animbo asu wandi fimbo borinda habodimboanesi.

17 Ro haponda ndarihe hoafayahi nda: Adükarindi hohoanimo süngu hoafiyamboyahipoani, nga wanai. Nga ro moanai wandihoari hihindi-hihindi-yahühiyahi ro rarihe boriyahühi hoafayahi.

18 Nindou bidifiri ai hifi ndanihündambo hohoanimo süngu homondühi siheimbo-so homo ahamundi fimbo boriyomo arundi rananimbo asu ro-amboanai wandi fimbo mandihe yahurai borindamboyahai.

19 Seana siheihoarimboya, “Ro hohoanimo aboedi fifirihu-ndeimbanefi,” aseisi, nga

ranimboanei se hihindi-hihindiyomondeimbi nindou ranahamumboya, “Ambemo, nga moani ai rani hoafimbeyomo,” asei.

20 Seana nindou ranai siheimbo moani hoafemo süngufembo yangir-anei hohoanimoayei. Asu sihei-mayo napo fufemindi, ahamundi wosihofori hoafi ranambo siheimbo semündündürane, siheimbo moaruwai-moaruwaimbo-arundürane, asu ngusümboarambe pakararihoundür-ane, rani-moatükuni ra rarundan-ane asu seana ahamumboya, ai ambemo asei.

21 Rani-moatükuni hohoanimo ai rawarundi ranahambo ana awi ro nginindi hamindiyefipoani.

Nga asu nindou ngorü ai ahandi fimbo borimbo ehu-ana, ro-amboani, awi hihindi-hihindiyahühi hoafayahi, nga wandifimbo borindamboyahi.

22 Nindou ra Hibruhündi-yomosi? Nga ro-amboani Hibruhünd-anahisi. Asu ai Israerihündi-yomosi? Asu ro-amboani Israerihünd-anahisi.*

23 Ai Kraisindi ratüpuriyomo-rundeimbi-yomosi? Awi ro hohoanimokoate nindou-anahi, nga roana ratüpurü ra refembo ahamumbo ngasündi-heapurimboanahi. Roana ratüpurü ra afindi hamindi tinirifoya, afindimbo karabusyahe, afindimbo wambo buburundi, raramarundir-anesi.

---

* **11:22:** Hibruhündi ai Abrahamindi ahuir hond-anei. Israerihündi ai Suda-yafe Godimbo hohoanimo süngurühi arihünd-anei.

24 Wambo hondahüfeimbimbo wofi bogorinambo Suda 39 amberamindeimbiyo bubumarundi.

25 Romihündi ai wambo ngimimbo nimiharinambo buburundi. Asu mamimbo nimoeinambo-rundi, asu ngimimbo ro nimartheimbi sip ranai himoni hihirimafoareandi asu ro mam si himoni yangiri boboriya wakimartheand-ane.

26 Ro afindimbo hahabodi marhandi ranambe hohoambumbo ha asu humbuhuni nendi afindi yangorambe ha marhandi. Asu ranambe yangriyopoani, nga Sudahündi wandafi mamayei asu Suda-yafe ndifoyei ai wambo moaruwaimbo-marhindiri. Adükari ngoafihüyo asu nimambe nindou ni ngokoate-reandühi ranamboani ro moaruwaimbo-fembo yangriya marhandi. Siriwara himoyo asu tikai ngunindiyomo ranambe ro moaruwaimbo-fembo yangriya ha marhand-ane.

27 Ro rani-poani rani-poani ratüpurü afindi safiyo ratüpurüya marhandi. Afindimbo ro nimbokoani gedühi moai ndorthe apo rhandi. Wembombo-yarhandühi asu wandi amindasümo ranai hoe simindimbo kikire-yaparhoai marandi. Ro sesi afindi shefe, wori aboedambe nimari, hoeari aboedi güdüfe raraokoate-ya marhand-ane.

28 Rani-moatükuni yangriyopoani wambo-so tüküfe marandi, nga wani. Munguambo si maho ra Godindi nindou ngorü ngoafihü amarei ranaheimbo hifandiyondürimbo hohoanimo ranai-amboani tüküfeyo-aniyahi ro tñümbi hohoanimo sahamindi marhandi.

²⁹ Nindou düdi ai nginemiñdi-koate-ayu ana, asu ro-amboani nginemiñdi-koate-anahi. Nindou ngorü ai rareanda ngorü ai moaruwai ho-hoanimoayu ana, asu ro ngusüfo niñb+yahühi niñmarì arìhandi.

³⁰ Ro borimbo asahi ana, sapo ro nginemiñdi niñgokoate aniñmboahi ranahambo-aniñmbo borinda habodiñmboyahì.

³¹ God ai God-ani asu Adükari Sisasindi Afindi-ani ranahandi ndüri koadürümbo-koadürümbo aboed-ani seihanei. Ai wambo fiñfireandiñi ro tikai hoafiyo rakoate aniñhondümboanahi hoafayahì nda.

³² Ro Damaskus ngoafiñhü niñmarìhambe bogori nindou rani ngoafi hiñfanda-randeimbi adükari bogori Arestasindi hoarehi mamaru. Nindou ranai wambo kiñkìhemindi mburimbo karabusì-fendiñimbohünda ami biñdiñiri ngoafi giniri nafitambe fikimi hiñniñgi-mareapura maningomo.

³³ Nga asu wambo ngoafi giniri ranambe nafì wandafi mamì bodimondi ai basketambe wofi kùru mburu foarundiñi houmbo masafoarundiñi aboedambomeheandi.

12

God ai Porimbo afindi moatükuni nafuimeindo

¹ Ro borinda ngamboyahisi, nga asu ranana ngiri siñheimbo fandiñendi. Ambesi, nga hapondan-ana wambo Adükari ai yafogoadinambo nahurai mungu-moatükuni sünguna weindahì tüküfemboayo weindahì-mareandiñi ra siñheimbo wataporinda samboanahi.

2 Ro nindou mamî Krais-dibo nüngumbü fifirarihini, nga 14 himbani maho ranambe ranahambo God ai serümündü nimoamo hondü sünambe mahafu. Rani-moatükunî ra roana moai fifirihendi, nga moani nindou safimbayo asu yifiafi yangirimbayo, nga God aiani ra fifireamboayu.

3 Ro fifirihendi nindou ranai Godindi ngoafi sünambe moani aboedi hamindi ranambe nimehünou hasifi tüküfi mahafu. Nga asukai ranahambo amboa ro moai fifirihendi, nindou safimbayo asu yifiafi yangirimbayo, nga God aiani ranahambo fifireamboayu.

4 Raniyu asu dibohindi moatükunî nindou ranahambo ngiri hoafindei hoafi ra ahandi himboambenambo himborimayu.

5 Ro nindou ranahambo-animbo borindamboyahi, nga wandi fimbo ngiri borindahi. Nga wandi fi nginindikoateyaheimbi ranahambo yangiri wandi fimbo borindamboyahi.

6 Ro nini-moatükunimboyo borimbo mbasahimbonana, asu ro ngiri hihindi-hihindiyaheimbi nindou-anahi mbisahî sapo ro rani-moatükunî ranahambo anihondumbo-animbo hoafindamboyahi. Nga wandihoari borimbo moi asahi rananimbo nindou ngiri wambo aboed-ani mbisahündiri. Nga ro nine ratüpurî rawariheand-ane, asu nine hoafi hoafayah-ane, ranimbo nindou ai hoeirihindirühi wambo wudipoapondihi fifirindi-hindirimboyei.

Porindi fihî tihorî nahurai kamarerî

7 God ai wamboya, nini ngorü-poanimo moatükunî ai hoeimareandî ranahambo ahandî fimbo borindîmbui yahuhamboya, mamî moatükunî tîhoarî nahurai wandî fihü futimareandîrî. Ranî-moatükunî ramareandî ranana Satanîndî ratüpurîyu-randeimbi nindou nahuraiyu wamboya, ahandî fimbo borindu hoangumbui yahuhaya hîfînambo-fendîrimbohünda harîyondîrimbo mehu.

8 Adükarîmbo ranî-moatükunî ra fîmbîrîhenda sahehea ro ngîmîmbo didîbafîmeheando.

9 Ranîyu asu ai wambo simborî yare hoafîyundîrühî yahuya, “Wanî, nga wandî-mayo hîpoambofe hohoanîmo ranana awi se-dîbo ndear-ane, nga wandî ngînîndî ranana nindou hamîndî kemîndîkoate-ayei ranaheimbo so-ane tüküfe arandî,” mehuamboyahî. Asu ro sahiya, hapondan-ana ro hamîndî kemîndîkoate-anahî ranahambo hîhîfî-hîhîfîindahühî borîndamboyahî Adükarîndî-mayo ngînîndî ai wambo hamîndî ngînemîndî-ndîrambohünda.

10 Ranane asu ro hamîndî kemîndîkoate-ayahî, nindou ai wambo moaruwaimbo-rîhindîrî, tîngümbî hohoanîmo tükefeyondîrî, nindou ai moaruwaimbo-moaruwaimbo-arîhindîrî hei, ranahambo Kraismbohündambo ro hîhîhîfî-hîhîfîyahî. Ro hamîndî kemîndîkoate-ayahî ana, asu rasîmboanî ro ngînîndî nîmboamboanahî.

Por ai Korinîhündambo afîndî hohoanîmo-ayundürî

11 Ro ndanî hoafî hoafîmayahî ra hîhîndî-hîhîndîyaheimbî nindou nouyahî hoafîmayahî,

nga wambo se ngusüfoambe botimar+hi-ndiramboyah+ ran+ hoafi ra hoafi+mayah+. Nga simbor+ se-animbo wand+ aboed+ hohoan+mo ranahambo hoaf+ndahünd+ri, nga asu se moai rar+hind+, ran+imboyah+ asu wand+hoar+ ran+ hoafi ra hoafi+mayah+. Yin+, an+hond-anesi, roana ndor+hehea-ndeimbi nindou hondüyah+poan+, nga Krais+ndi hoafi sowandümo homo-rundeimbi nindou “ran+poan+imbo” asei sihei mbüsumo an+ngomo ranahamundi hoareh+ nimboamboyah+poan+.

12 Ro hohoan+moya kikihir+he heheamboyah+ Krais+ndi hoafi sem+ndi ho-rambo ratüpur+ sihei mbusümo nimboambo ran+ ratüpur+ ra ramar+heand+. God+ndi ng+n+ndi nafuimbo ratüpur+ asu hepün+feimbi moatükun+ ratüpur+ ra sihei mbusümo ramar+heand+ Krais+ndi hoafi saham+ndi ha-r+handeimb-anah+ sahehea nafuimayah+.

13 Siheimbo ramar+heandüri nou-ane asu Krais+ndi nend+ ngorü ngoafi+hü amarei aheimbo amboan+ rar+heandüri ar+hand+. Ro moai siheimboya, wambo sesi-napo sehind+ri sahehea siheimbo t+ñ+ri+fo sahandüri, nga wan+. Kar+has+handüri, nga se wambo amboawi mbisahünd+ri ro siheimbo t+ñ+ri+fo segodürükoate-mayah+ ran+imbo-hünda.

14 Hapoana ng+m+imboanah+ nda ro siheimbo sowana sifombo saheheamboayah+, nga asu ro ng+r+ sihei-mayo napofih+ yang+r+ kiar+imbohünda t+ñ+ri+fo-ndahandüri. Nga roana sihei kaki-napo sem+ndimboyah+poan+, nga siheimbo fehefendür+imbo yang+r-anah+. Raran+

moatükunî ra se fifirîhindi nîmorî akîdîbou aiana boagîrambo fehefe-ndürîmbohünda ngîrî sesi-napo kokoboadîhi ndahümündi tükündahi digehindî, nga wanî. Nga sîmborî boagîrî ai-anîmbo nîmorambo ranî-moatükunî ra didîboadofe sîhefemboane.

¹⁵ Sîheimbo farîhefe-ndürîmbohündambo ana wandî-mayo napo engoro ra segudürîmbo wandî fimbo kameihî hîhîfî-hîhîfîyamboanahî. Ro sîheimbo afîndîmbo ngusüfo pandîheandüranî asu se sîmborî wambo akîdou yangîrî ngusüfo pamandîhindîrîyo?

¹⁶ Anîhond-ane, ro sîhei-mayo kaki-napo semîndîmbohünda moai sîheimbo tîngîrîfo sahandürî. Nga asu nîdou bîdîfîrî ai seiya, “Yînisî, nga sîhefî kaki-napo semîndîmbo-ana, ai tîkarehayambo ngorü-süngundeamunî mbunda ndemündümbui,” masei.

¹⁷ Nga asu nüngufemboyoa? Asu ro wandî nîdou bîdîfîrî sîheimbo sowana koamarîheheapurî ranai sîhei-mayo napo ra moai kiafu hüsîndümo.

¹⁸ Ro Taitusîmbo sîheimbo sowana sînimbohünda hoafîyahando habodîhühî asu ahandî süngu wandafî mamî koamarîhehina masînu asu Taitus sîhei-mayo napo kifi hüsîamünduwai? Nga ra ai wanî. Nîdou ranai ro hohoanîmoayahî hohoanîmo süngure hayambo ro rawarîheandî ranî-süngu yare randühîyu? Asu ro ai-dîbo mamî hohoanîmo süngurîhoandühî nîne-moatükunî rarîhoandühîyehî.

¹⁹ Se hoafî ra rarîhi hoeirîhindühîyo yîhoefîmboya, aiana ahamundîhoarî aboedî

hoafimbohünda sürü papimbarundi seimboyei? I, ra wani. Ro haponda siheimbo hoafehandürü roana Kraisindi nindou hondümboyaho nimboemboanehi, ranane asu rani hoafi ra Godindi himboahü shei ngusüfo ra ngininemindürimbo-hündamboanahi rarihe hoafehandürü, nga yihoe fi fimbo hoafiyambo-yahipoani.

²⁰ Ro siheimbo-so tükeheandi ra asu siheimbo aboedi hoeifendürimbo samboanahi, nga asu se ngiri aboedi nimandei sahehea ranimbo yihimboyahi. Asu simbori amboani se wambo hoeindi hindiran nindou yahurai se hoeifembo sei hehi hohoanimoayeri yahurai ningokoatendamboyahi. Ro akidou yihimboyahüh-anahi rani moatükuni ranahambo ro ndarihe hoafayahi. Shei mbusümo yifiari, wandafi ngorümbo hohoanimo moaruwai hohoanimoyondo, simbori watikoafi, afindi-afindi hohoanimo, tirifoefe hoafi, daboadan hoafi, ahandi fimbo yangiri hohoanimo, mamikari hohoanimo mungu-moatükuni ra yahurai tükündifemboe sahehea yihimboyahühi hoafayahi.

²¹ Ro siheimbo sowana dügühani wandi God ranai wambo shei himboahü amoaningambo-ndeandrimbui samboanahi ro yihimboayahi. Asu ro nindou bidifiri horombo moaruwai hohoanimoayeri mburihumbo asu ai nimorehi sisihimo, nindowenih birabiri hohoanimo, ngusüfoambe botife hohoanimo ranahambo daboadanambofe-koate-mayeri ranaheimbo, hoeindihe-andürani wani amoaningindahühi

aranindamboyahi. Ranahambo wambo God ai hifinambo-ndeandirimbui saheheamboanahi akidou yihimboayah.

13

Bidifiranambo ahini hoafi asu hihifi hoaf-ane

¹ Haponda ndeara ngimimboanahi siheimbo hoeifendurimbo sifombo asahi. Bukambeahindi hoafi ranai yare hoafiyomunühi yahoya, “Nindou yimbuyo ngimyo ai anihondumbo hoafindomondühiya, ‘Ro hoeirhumboanefi nindou mamai ai moaruwai hohoanmomayuwa,’ mbisimondan-animbo, awi sihiri rani hoafi ra didiboado-femboane,” meho.

² Nindou didiyei horombo moaruwai hohoanmomayei ranaheimbo haponda asükainda hoafinda samboanahi nindou amuri ranaheimbo kameihi amboani. Horombo ro yimbumbo sühi siheimbo ahini hoafi hoafiyahandürisi, nga hapondani amboani ro asükainda ahini hoafindahandüri samboanahi ro anguni ndarthe animboahi amboani. Ro asükaiya siheimbo sowana asihühi ana, nindou moaruwai hohoanmomayei ranai mamai ai-amboani tihirifombü ratüpuri ra ngiri gübüsüboadea-ndüri.

³ Ranimboyu se randihi anihondumbo fifirindihimboyei Kraisi ai wandi yafambe süngufi haya hoafindumbui se fifirifembo masei. Nga wandi warü süngu Kraisi ai se-babidimbo nüngumbo siheimbo farihendurimbo ana, ngiri ai mbosi-mbosindu. Nga asu aiana ahandi

rani-poanimo nginindi adukari ra siheimbo nafuiyundürühani.

⁴ Yiní, ra anihond-ane, horombo ai hamindi nginemindikoateyu ranimboyomo nindou nimí keimbi karhendeimbifihí tikorundümo pamarü-wura yifimayu. Nga asu hapondani ana Godindi nginindi adukari hamindi ranambo botimarira asu ai yangiri botifi anüngu. Asu ro-amboani ai-dibo nimboefimboanefi hamindi kemindikoate-ayefi. Nga asu Godindi nginindi ranambo-animbo mare ro-amboani siheimbohündambo ai-babidi yangiri nimboemboyefi.

⁵ Se siheihoari ro hoafi ranahambo anihondumbo-mbarihuyo asu wani-mbayefiyo mbisei hehi hohoanimondei hoeindihindi. Moani siheihoari yangir-animbo hohoanimo ra randihi hohoanimondei hoeindihindi. Sisas Kraisi ai sihei hohoanimoambe anüngu ra fifirihindai? Se ahambo fifirifikoate-ayei ana, awi se ahambo wudipoapofe anihondumbofe hohoanimo aho ra fifirifekoate-wamboanei.

⁶ Se hoafindeihya, ai Kraisi ndi anihondü ratüpuriyomo-rundeimb-anemo mbisei hohoanimondei sahehea ro anihondü fifiriheamboanahi.

⁷ God ai siheimbo fariheiraní asu se moaruwai hohoanimo süngufekoate moani aboedi yangiri mbinimboeia sefi hohumboanefi ro ahambo siheimbo farifehe-ndürimbohünda didibafiyahundo arihundi. Se yihoeffimboya, aiana Kraisi ndi aboedi ratüpuriyomo-rundeimb-anemo nafuimbo yihoeffi fimbo hoafiyefühi-yefipoani, nga wani. Nga bidifiri nindou

yihoeŋimboya, “Ai Godindɪ ratüpurimbo moai aboedɪ ratüpuriyomo,” asei ana, ambesɪ, ŋga se aboedɪ hohoanimo ra süngumbɪrɪhi heiya seŋimboanefɪ dɪdɪbafiyahu arihundɪ.

⁸ Roana ŋgɪrɪ hoafɪ hondü ranahambo gɪgɪranambofembo moatükunɪ hohoanimo ana randihundɪ, ŋga hoafɪ hondü ranahambo yanggɪranefɪ hohoanimo parihu hefuhɪ rawarihu hefɪ.

⁹ Ro hamindɪ kemɪndɪkoate-yefanɪ ana, asu se ŋginindɪ aboedɪ nimboeianɪ ro ranahambo hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪ-yefühanefɪ. Asu ro sɪheimboya, hohoanimo moaruwai hɪnɪŋgɪrɪhi hehi dɪdɪboadorɪhi hohoanɪmombeyeia sefɪ hohu Godimbo sɪheimbohünda dɪdɪbafiyahundühaneŋfɪ.

¹⁰ Ranimboanahɪ ro angunɪ ndanɪhü nimboambo sɪheimbo pas nda sürü papɪrɪhandühɪ hoafayahandürɪ. Asu rananɪmbo ro sɪheimbo-so tükündaheandühɪ amboanɪ Adükarɪ ai wambo ŋginindɪ masendɪrɪ ranɪ hohoanɪmonambo sɪheimbo ŋginindɪ hoafimbo moi asahɪ. Ŋginindɪ ai wambo masendɪrɪ ra sɪheimbo moaruwaimbo-fendürimbo-hündamboyoanɪ, ŋga sɪheimbo ŋginemindɪndürimboane. Ranimboanahɪ ro sɪheimbo pas nda sürü papɪrɪhandürɪ.

Bidɪŋiranambo hɪhɪfɪ hoafɪ

¹¹ Ŋga karɪhasɪhandürɪ. Hohoanimo moaruwai hɪnɪŋgɪndɪhi hehi dɪdɪboadɪndɪhi hohoanɪmondei. Ro hoafayahɪ ranahambo hɪmborɪndeihi ranɪ-süngundɪhindɪ. Mamɪ hohoanɪmondeihɪ aboedɪ sɪsɪ-koate nimboei.

God nindou hipoamboreandühi aboediyu-randeimbi asu afurife hohoanimo sai-randeimbi ai se-babidi nüngumbui.

¹² Se Godndi nendi-yafe hohoanimo süngu wandafi-wandafindeih+ simbori wakikihuri-ndehündi.

¹³ Godndi nendi munguambo ai-amboani siheimbo hihifarihündüri.

¹⁴ Sihafi Adukari Sisas Krai ai siheimbo hipoambombireandür-amboane asu God ai siheimbo ngusüfo pambireandür-amboane asu Yifafi Aboedi ai sihei ngusüfoambe mamambe-mbireandür-amboane.

Godind̩i Hoafi
The New Testament in the Angor language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angor long Niugini

Copyright © 2001 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Angor

Contributor: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

c500d379-d0cf-5c22-9613-91d7bcc63af3